

KAREN KÖHLER

ΜΟΙΡΟΛΟΪ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μοιρολόι**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: *Miroloi*
Από τις Εκδόσεις Carl Hanser, Μόναχο 2019
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Karen Köhler
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Αλεξάνδρα Παύλου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Σεβαστιάδου
ΕΞΟΦΥΛΛΟ: Karen Köhler
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Χάρης Βαλασάμης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Carl Hanser Verlag GmbH & Co. KG München, 2019
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2020

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3557-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3558-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

KAREN KÖHLER

ΜΟΙΡΟΛΟΪ

Μετάφραση: Αλεξάνδρα Παύλου

Κανένας άνθρωπος δεν έχει το δικαίωμα να υπακούει.

XANA APENT

ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΙΤΖΑΡ

ΠΡΩΤΗ ΣΤΡΟΦΗ

(Ο δρόμος)

Γαϊδουροπούτανο. Τρουπίτσα. Γέννημα της Κόλασης. Ήμουν από την αρχή τόσο άσχημη, που η μητέρα μου προτίμησε να με αφήσει εδώ παρά να με κρατήσει. Κάποια σαν και του λόγου μου, λένε, δεν μπορεί να είναι από δω, τόσο άσχημος δεν είναι κανένας εδώ, τέτοιες μανάδες δεν υπάρχουν εδώ. Λένε ότι με έβαλε σε μια κούτα γεμάτη με εφημεριδόχαρτα, η ίδια μου η μάνα, σαν σκουπίδι που το πετάς στα σκουπίδια. Την κούτα, λένε, την ακούμπησε πάνω σ' ένα σκαλοπάτι της σκάλας που οδηγεί στο ιερό. Μεσ στη νύχτα, μεσ στη βροχή, καταχείμωνο. Τι μάνα, τι αμαρτία, λένε και σηκώνουν τα μάτια στον ουρανό, όλο το χωριό, λένε, το σπίλωσε με την πράξη της αυτή. Και λένε πως είμαι από αντίκρυ, πράγμα, φυσικά, ολοφάνερο, κι ότι από κει έρχονταν μόνο δεινά πάντα. Και κάνουν εκείνη την κίνηση με το χέρι, αυτή που κάνουν πάντα όταν γκρινιάζουν. Μια σαν και του λόγου μου, λένε, αυτές θα την είχαν ξεφορτωθεί.

Κι εγώ ρίχνω το κεφάλι κάτω, κάθε μέρα ρίχνω το κεφάλι κάτω. Τούτη ακριβώς τη στιγμή, με τη διχτυωτή τσάντα για τα ψώνια στο χέρι, ρίχνω το κεφάλι κάτω επειδή: *Γαϊδουροπούτανο. Τρουπίτσα. Γέννημα της Κόλασης.* Αυτά φωνάζουν πίσω μου τα παιδιά, έτσι ήταν πάντα, τα λόγια τούτα υπήρχαν από πάντα, μόνο τα παιδιά αλλάζουν συνέχεια, ολοένα μεγαλώνουν κι άλλα παιδιά και με ακολουθούν κι αυτά σε όλο το χωριό σαν τσαμπί που εκτοξεύει βρισιές, με ακολουθούν στον δρόμο από το μαγαζί ως πάνω ψηλά στο ιερό. Και εξαιτίας της ιστορίας με το πόδι μου, δεν μπορώ να περπατήσω γρήγορα, και τα παιδιά το ξέρουν αυτό πολύ καλά.

Ρίχνω, λοιπόν, το κεφάλι, αναποδογυρίζω τον κόσμο και φορώ το υβρεολόγιο σαν στέμμα πάνω μου, ώσπου τα παιδιά με αφήνουν στην ησυχία μου, καθώς στη στροφή, δίπλα στο πηγάδι, κάθονται οι γριές στις καρέκλες τους, τώρα είναι η δική τους σειρά. Όλες μαυροφορεμένες, όλες ολότελα άκαμπτες, όλες με μάτια που δεν τους ξεφεύγει τίποτα, βουβές, κουμπωμένες, κλειστές. Και πώς κοιτούν και σφυρίζουν μέσα από τα δόντια τους και πώς τρέμουν οι άκρες του στόματός τους σαν σιμώνω... Και χειρονομίες και σήκωμα των ματιών στον ουρανό.

Δεν ξέρω γιατί, δεν ξέρω τι είναι διαφορετικό σήμερα, ίσως είμαι γεμάτη σαν δοχείο που δε χωράει πια τίποτε άλλο, ούτε ματιά ούτε σφύριγμα μέσα από τα δόντια ούτε πλατάγισμα της γλώσσας. Ίσως επειδή αιμορραγώ κι όλα με εκνευρίζουν πολύ πιο εύκολα. Όπως και να 'χει, σήμερα κοντοστέκομαι μπροστά στις γυναίκες, σηκώνω τα μάτια και τις κοιτάζω κι εγώ. Τις κοιτάζω τη μια μετά την άλλη, τις κοιτάζω πολύ αργά, κατάματα. Είναι οι γερόντισσες, φορούν τον πόνο των άλλων σαν ένδυμα ραμμένο ακριβώς στα μέτρα τους. Είναι οι μοιρολογίστρες, που κλαίνε σκυμμένες πάνω από τις σορούς μας, που λύνουν τις κοτσίδες τους και τραβούν τα μαλλιά τους. Είναι αυτές που διαφυλάσσουν τις ιστορίες της ζωής μας, αυτές που μετά τον θάνατό σου τραγουδούν τη ζωή σου όλη. Είναι οι μανάδες, οι γιαγιάδες και οι προγιαγιάδες του χωριού, λυγισμένες από τους κανόνες, παραμορφωμένες από τη δυστυχία, ζαρωμένες από τα γηρατειά, εξαντλημένες από τη δουλειά και τη βρόμα, με το μίσος και τη μνησικακία να τους κατατρώνει την ψυχή. Τις κοιτάζω. Τις κοιτάζω καλά καλά.

Δεν αργεί η στιγμή που θα είστε πεθαμένες, σκέφτομαι. Δεν αργεί η στιγμή που θα σας κουβαλήσουν με τα πόδια μπροστά από το ιερό κάτω στην πυρά. Δεν αργεί η στιγμή που οι φλόγες θα κατασπαράξουν το κουφάρι σας, δεν αργεί η στιγμή που θα ακούω το κρανίο σας να τρίζει μέσα στη φωτιά. Εγώ, όμως, εγώ θα ζήσω, επειδή είμαι νέα.

Ποτέ δεν είχα κάνει τέτοιες σκέψεις. Περιμένω να με χτυπήσει κεραυνός, αλλά δε συμβαίνει τίποτα. Να με έχουν ξεχάσει, άραγε, οι θεοί; Θα με αφήσουν ατιμώρητη σαν να μην έγινε το παραμικρό; Έι, εδώ είμαι και αμάρτησα. Αλλά τίποτα. Τίποτα δε συμβαίνει.

Μέσα μου είναι όλα δυνατά, είναι πλέον ξεκάθαρο. Το δικό μου μοιρολόι πρέπει να το τραγουδήσω εγώ η ίδια στον εαυτό μου. Δεν μπορώ να περιμένω ώσπου να πεθάνω – μιας και, αλλιώς, δε θα έχω υπάρξει στη ζωή.

Και τους γνέφω, χαμογελάω, συνεχίζω τον δρόμο μου, μουρμουρίζω το τραγούδι μου, και το δίχτυ με τα αυγά ταλαντεύεται επικίνδυνα.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΤΡΟΦΗ

(Το χωριό)

Το χωριό μας είναι λευκό σαν ασβέστης σκαρφαλωμένο ψηλά στο βουνό. Σαν κοπάδι προβάτων στέκει στο τοπίο, τα σπίτια όλα πλάι πλάι, κολλητά, σκιερά, ασφαλή από την αντικρινή πλευρά, έτσι απλώνεται το χωριό στην πλαγιά του βουνού. Μόνο το ιερό βρίσκεται πιο ψηλά, γι' αυτό και η διαδρομή από το μπακάλικο ως στο σπίτι είναι για μένα η μακρύτερη. Τα σοκάκια, τα δρομάκια, τις σκάλες μας τα έχουμε ασβεστώσει στις άκρες, σκαλί το σκαλί, πέτρα την πέτρα, ώστε τη νύχτα το φεγγάρι να μας δείχνει τον δρόμο. Δεν πρέπει να πατάω πάνω στις γραμμές, αυτή τη συμφωνία έχω κάνει με τον εαυτό μου.

Στο χωριό, εκτός από το στέμμα από υβρεολόγια που φοράω στο κεφάλι, παίρνω μια χαζή έκφραση. Κουνάω τη δικτυωτή τσάντα για τα ψώνια καθώς περνάω από την πλατεία. Εκεί οι άντρες κάθονται στη σκιά των δέντρων έξω από το καφενείο, πίνουν καφέ και ρακή, καπνίζουν, μετρούν τους κόμπους από τα κομποσκοίνια, παίζουν παιχνίδια, κουβεντιάζουν για αντρικές υποθέσεις, διαβάζουν, κάνουν σχέδια, περιμένουν ώσπου να μπορέσουν τελικά να πάνε στο σπίτι, περιμένουν ώσπου οι γυναίκες, οι κόρες, οι εγγονές τους να τελειώσουν επιτέλους με τις δουλειές στο χωράφι, στην αυλή, στο σπίτι και να ετοιμάσουν το φαγητό.

Με τα παιδιά στο κατόπι μου, διασχίζω τα φιδωτά σοκάκια, παραμερίζω χαιρετώντας, ανηφορίζω σταθερά και κρατάω το βλέμμα χαμηλωμένο. Για το δεξί μου πόδι, ακόμα και ο πιο ίσιος δρόμος μπορεί να σταθεί οποιαδήποτε στιγμή εμπόδιο. Περνάω μπροστά από το καφενείο, από το σχολείο, περνάω δίπλα από

το αυλάκι που βρομάει, δίπλα από τις γυναίκες στα παράθυρα και στις πόρτες, δίπλα από ματιές, από σιωπή, από την καχυποψία των αντρών, δίπλα από τη χλεύη. Κάτω από τα πόδια μου, το έδαφος από πέτρα γίνεται τσιμέντο και σκόνη.

Βγαίνοντας από το χωριό, είμαι ασφαλής. Εδώ, τα παιδιά με αφήνουν ήσυχη, εδώ ξεκινάει η σκάλα που πάνω της με είχαν αποθέσει πριν από πολλά χρόνια, μέσα σε μια κούτα από μπανάνες, κάτω από την εφημερίδα του προηγούμενου καλοκαιριού. Στην πρώτη σελίδα έλεγε κάτι για έναν πόλεμο και για μια μεγάλη διοργάνωση αγώνων ποδοσφαίρου. Δεν ξέρω ακριβώς τι είναι ούτε το ένα ούτε το άλλο, απλώς έχω μια αόριστη εικόνα, και τη λέξη «βόμβα» τη σκέφτομαι εγώ. Ποιος ξέρει... Αυτός ο κόσμος της εφημερίδας εκείνης της εποχής μπορεί να υπάρχει ακόμα κάπου, όπως συνεχίζω να υπάρχω κι εγώ. Εδώ. Τώρα. Βήμα το βήμα.

Η σκάλα έχει λιώσει από τα αναρίθμητα πόδια σε αναρίθμητα χρόνια. Οι πέτρες γυαλίζουν λιπαρές στον ήλιο και διηγούνται βουβά τις ιστορίες τους. Αν δεν προσέξεις, θα σε ρίξουν κάτω. Κι επειδή τώρα είναι άνοιξη, ξεφυτρώνουν αγριολούλουδα απ' όλες τις χαραμάδες ανάμεσά τους. Οι μαργαρίτες χαζεύουν ένα ίχνος από κηλίδες που έχουν αφήσει οι σπόροι παπαρούνας, τα γεράνια κατακτούν μαζικά τις άκρες, στους τοίχους εναλλάσσονται νησιά από αψιθιές, φασκόμηλο και ρίγανη. Μια κитρινούλα χορεύει μπροστά στη μύτη μου, φεύγει ευθεία μπροστά και πάει και κάθεται πάνω σ' ένα άνθος. Ανηφορίζοντας, τις βλέπεις όλες. Ακιδόπτερες, βασιλικές και τετράφθαλμες πεταρίζουν τα λεπτά φτερά τους σε μια παράξενη πτήση, σαν να παραδέχονται, λες. Η καλύτερη εποχή είναι στ' αλήθεια τώρα. Όλα ανθίζουν και μοσχοβολούν, δεν κάνει πια ψύχρα ούτε και πολλή ζέστη ακόμα, οπότε οι δουλειές γίνονται πιο εύκολα. Αλλά περίμενε και θα δεις, σε μια δυο εβδομάδες τα πάντα θα είναι και πάλι καφετιά

και κίτρινα, και τότε θα λαχταράς το πράσινο και τα άγρια άνθη.

Επιτέλους έχω φτάσει στο ιερό κι έχω ακόμα χρόνο. Ο ίσκιος του ηλιακού ρολογιού είναι αργός σήμερα, οπότε μπορώ να ξεποστάσω και να πάρω μια ανάσα. Από δω πάνω βλέπεις τα πάντα: το χωριό, την κοιλάδα, το νησί, τη θάλασσα. Χελιδόνια πετούν ανάλαφρα προς τον ουρανό κατά μήκος της βουνοπλαγιάς, πετούν από πάνω μου, ψηλά προς τον βράχο όπου έχουν τις φωλιές τους, όπου τα μικρά τους ανοίγουν τιτιβίζοντας τα ράμφη τους. Πετάξτε, ναι. Πετάξτε!

Βαδίζοντας από την πίσω πλευρά του ιερού και παίρνοντας το γαϊδουρομονοπάτι προς το βουνό, αφήνοντας πίσω σου τον κήπο και τα χωράφια μας, τον μυλωνά και τους ανεμόμυλους, διασχίζοντας τη βουνοκορφή και κατηφορίζοντας την άλλη, την απόμακρη πλαγιά, φτάνεις στο αναχωρητήριο με τη φεγγοσκεπή του, μοναχικό, κρυμμένο σε μια κοιλότητα. Εκεί ζουν οι ιερολόγοι με τους σπουδαστές τους ήσυχα σε πανενότητα. Εκεί, τίποτα δε διαταράσσει την ηρεμία τους, ούτε καν ο θόρυβος της θάλασσας, που σκάει βροντερή κάτω στην απόκρημνη ακτή, η κοιλότητα τον κρατάει μακριά τους. Μία φορά μόνο είχα ανέβει εκεί, για να τους πάω λάδι. Με το πόδι μου, αυτό δεν είναι εύκολο δίχως γαϊδουρί. Σαν έφτασα καταϊδρωμένη και διψασμένη, οι ιερολόγοι έκρυσαν γρήγορα τους ιεροσπουδαστές. Γουρλωμένα μάτια στραμμένα στο κοριτσίστικο δέρμα, στα κοριτσίστικα μαλλιά και στα κοριτσίστικα μάτια μου. Τόσο κουτσή, τόσο άσχημη, τόσο διαφορετική, τόσο ξένη. Γι' αυτό, φρόντισαν γρήγορα να απομακρύνουν τα βλέμματα, να απομακρύνουν τους ιεροσπουδαστές, να τους απομακρύνουν από τον αγρό και να τους απομακρύνουν από το τραπέζι. Να τους χώσουν γρήγορα στο δωμάτιο προσευχής, να κλειδώσουν την πόρτα με το μεγάλο κλειδί της αρμαθιάς, κλακ και κλακ και κλακ. Να μη διαφθαρούν τα μάτια τους από την όψη μου.

Κάτω από το χωριό αρχίζει η κοιλάδα. Και παρακάτω, πέρα μακριά και πολύ πολύ κάτω, βρίσκεται ο όρμος και βρίσκεται η θάλασσα. Εκεί, μια δυο καλύβες συνωστίζονται γύρω από ένα μικρούτσικο λιμάνι. Λένε πως αυτό εκεί κάτω δεν είναι χωριό, όχι κανονικό χωριό, ένας δυο ψαράδες μόνο, τίποτα παραπάνω. Εγώ ποτέ δεν έχω πάει εκεί. Εμείς μένουμε εδώ πάνω, εδώ είμαστε ασφαλείς.

Το χωριό μας έχει όνομα, το λένε *Όμορφο Χωριό*, και σ' αυτό υπάρχει ένας πέτρινος δρόμος με μια στροφή. Ο δρόμος λέγεται *Δρόμος*, ξεκινάει καταμεσής του χωριού και τελειώνει μετά τη στροφή. Η στροφή λέγεται *Στροφή*. Στη στροφή βρίσκεται η πλατεία με το πηγάδι, με τα γέρικα δέντρα, με την εστία για την πυρά και τον πάσσαλο. Στη στροφή κάθονται οι μαυροφορεμένες γριές. Από δω πάνω δεν τα βλέπεις και πολύ καλά όλα αυτά, αλλά δε χρειάζεται κιόλας άμα είσαι εγώ, καθώς τότε είσαι έτσι κι αλλιώς ποτισμένος από το χωριό ως το μεδούλι σου, τις φλέβες σου, τα όνειρά σου.

Γύρω από την πλατεία ορθώνονται, σαν στολίδια, θαρρείς, τα πιο σπουδαία κτίρια: ο Οίκος των Πρεσβύτερων, το βιβλιοσπιτο, το μπακάλικο και το καφενείο. Στη δεύτερη σειρά, πίσω από τους ώμους τους, ξεπροβάλλουν το σχολείο, τα λουτρά, η Διαχείριση Υλικού και ο φούρνος. Και ολόγυρα, ένα σμάρι από σπίτια, σοκάκια και σκάλες, καμάρες και ξυλόσκαλες, αιχημηρές και αμβλιές γωνιές. Μέσα εκεί είναι κρυμμένοι ο ξυλουργός, ο θεραπευτής, ο πιθαράς, η μαμή, ο τζακάς και... και... και. Τα πάντα σπρώχνονται προς το κέντρο, ένας πραγματικός κνκεώνας. Είναι έτσι χτισμένα όλα ώστε κανένας ξένος να μην μπορεί ποτέ να βγει από δω μόνος, λένε.

Στην άκρη του χωριού υπάρχουν τα τριβεία, εκεί φτιάχνεται το λάδι και το κρασί. Και ακόμα πιο κάτω, κατά την κοιλάδα, εκεί μένει ο μπαλωματής, ο γναφιάς, εκεί τελειώνει το αυλάκι, εκεί είναι οι βόθροι. Αλλά τώρα βλέπεις μονάχα σκεπέζ.

Το χωριό μας έχει χίλια μάτια, που τα βλέπουν όλα, όλα, όλα. Το χωριό μας έχει μύτες που χώνονται ως την ψυχή σου, που ρουφάνε από μέσα σου και το τελευταίο μυστικό σου. Κι ό,τι δε βλέπουν τα μάτια κι ό,τι δε μυρίζουν οι μύτες το ακούνε τα αυτιά. Δεν υπάρχει κανένας τόσο αθόρυβος, τόσο καλά πλυμένος, τόσο καλά κρυμμένος από τους άλλους που το χωριό να μην ξέρει έστω κάτι και γι' αυτόν. Το χωριό μας έχει εκατοντάδες στόματα που φαφλατίζουν, σφυρίζουν μέσα από τα δόντια τους, κροταλίζουν και ψιθυρίζουν ασταμάτητα. Διαδίδουν όλα όσα ξέρουν τα μάτια, η μύτη και τα αυτιά, απλώς τα αλλάζουν λιγουλάκι, προσθέτουν κάτι καινούργιο ή αφαιρούν κάτι αχρειαστο κι ό,τι απομένει το μεταφέρουν έως την τελευταία γωνιά. Ως τον βοσκό. Ως τον μυλωνά. Ως τον βοθρατζή κι ως εμένα. Η αλήθεια είναι μια κορδέλα πλεγμένη από εκατοντάδες γλώσσες. Έτσι είναι το χωριό μας.

Και κοιτάξεις πιο κάτω, τη θάλασσα, σήμερα είναι γαλάζια σαν τα παράθυρα και τις πόρτες μας. Τόσο γαλάζια όσο και ο ουρανός μερικές μέρες. Η θάλασσα, με τον ήλιο να λαμποκοπάει χορεύοντας επάνω της, θησαυρός μόνο για να τον βλέπεις. Η θάλασσα με τα αφρισμένα στόματα, που παφλάζουν και βροντούν και γλείφουν, ένα ζώο που τρώει ψαράδες και υπάρχει για να φοβίζει. Η θάλασσα με βροχή και αστραπές από πάνω της, μια κατσαρόλα με γκριζα σούπα της Κόλασης που τη ρουφάνε οι θεοί. Και η κουρασμένη θάλασσα με τίποτα πάνω της πέρα από έναν ασημένιο καθρέφτη, αυτή υπάρχει για να διαβλέπεις, είναι παράθυρο, είναι πόρτα, είναι λαχτάρα από μολύβι.

Και από πάνω μου, πάνω από το χωριό, πάνω από το νησί και πάνω από τη θάλασσα, εκεί είναι ο ουρανός. Ο ουρανός με το ρούχο του που αλλάζει. Ο ουρανός με το φεγγάρι που ανασαίνει και με τα αστέρια του. Ο ουρανός με τον πυρακτωμένο ήλιο, που ακολουθεί ακούραστα την τροχιά του. Ο ιεροπατέρας λέει

πως εμείς είμαστε αυτοί που ακολουθούμε μια τροχιά, ότι τα πάντα, το χωριό, το νησί, η θάλασσα, είναι κολλημένα πάνω σ' έναν γιγάντιο σβόλο γης που αιωρείται μέσα σε σκοτεινή ερημιά, περιπλανώμενη αδιάκοπα γύρω από τον ήλιο και συνάμα περιστρεφόμενη γύρω από τον εαυτό της. Ο ήλιος και ο σβόλος, τα αστέρια κι όλα αυτά δεν είναι, όμως, παρά μόνο ένα μικρό μέρος, ένας κόκκος σκόνης στην απέραντη ερημιά. Οι θεοί τα δημιούργησαν όλα, λένε, έτσι είναι γραμμένο στην Κοραβέλ.

Κι εγώ νομίζω πως είναι πολύ δύσκολο να το πιστέψεις αυτό όταν δεν πιάνεις με τις αισθήσεις σου τίποτε απ' όλα αυτά κι όταν εκείνα που βλέπεις θέλουν άλλα να σου πουν. Ο ορίζοντας, εκεί μπροστά, ευθεία γραμμή δεν είναι; Πώς μπορεί, λοιπόν, η γη να είναι σβόλος; Και ο ουρανός γαλανός δεν είναι τη μέρα; Πώς αιωρούμαστε, λοιπόν, σε σκοτεινή ερημιά; Ο ήλιος δεν ανατέλλει και δύει; Αυτός δεν είναι που κινείται; Χώρια που δεν αισθάνομαι καμία απολύτως περιστροφή γύρω από τον εαυτό μου. Περισσότερο νιώθω σαν ένα κέντρο γύρω από το οποίο κινείται οτιδήποτε υπάρχει, αλλάζοντας διαρκώς. Ο ιεροπατέρας λέει ότι δε βρισκόμαστε σε αρκετά μακρινή απόσταση, γι' αυτό και δεν μπορούμε να το διακρίνουμε. Αλλά από πού να κοιτάξω, δηλαδή, αν όχι από δω, από το βουνό, με τα δικά μου μάτια; Σάμπως έχω φτερά, σάμπως είμαι πουλί, φωτεινό σημείο που αναβοσβήσει, αστέρι; Βλέπεις, δεν μπορώ να το ξέρω, είμαι αναγκασμένη να πιστέψω πως υπάρχει το σύμπαν, όπως είμαι αναγκασμένη να πιστέψω πως υπάρχουν οι θεοί.

Κάτω από το χωριό απλώνεται η κοιλάδα. Εκεί κατοικεί ο άνεμος. Εκεί κατοικούν τα πουλιά. Εκεί φυτρώνουν τα λιόδεντρα, οι αμυγδαλιές, οι βερικοκιές, οι συκιές, οι ροδιές – και στις πλαγιές, εκεί φυτρώνουν αμπέλια. Εκεί φτιάχνουν οι μέλισσες το μέλι. Εκεί θεριεύουν τα βότανα. Εκεί μπουσουλίζουν τα σκαθάρια, εκεί υφαίνουν οι αράχνες και τερετίζουν τα τζίτζικια. Εκεί, τα δρομάκια και τα μονοπάτια οδηγούν προς τα κάτω, αλλά μόνο

το ένα βγάζει στη θάλασσα. Εκεί φυλάει ο φύλακας και αφήνει μόνο τον έμπορο να περάσει, κι αυτός χρειάζεται μισή μέρα για να φτάσει σε μας με τα γαϊδούρια του.

Ο φύλακας με τις τεράστιες χερούκλες, που σε αρπάζει σαν κάνεις να φύγεις από το νησί. Τα χέρια του φτάνουν έως το κρεβάτι σου, ενώ τις νύχτες σου κλέβει τον ύπνο και τα λογικά. Για πρωινό πίνει το αίμα σου και με τα κόκαλά σου καθαρίζει τα δόντια του μέσα στο βρομερό του στόμα, τα υπολείμματα από τα κενά ανάμεσά τους. Ο φύλακας, που μπορεί να σε λιώσει μέσα στη γροθιά του, ο φύλακας, που έχει τον νου του, που μας προστατεύει, ακάματος, άγρυπνος, αιώνια δυνατός. Χιλιотραγουδισμένος, χιλιαναθεματισμένος, χιλιοπαινεμένος.

Αριστερά και δεξιά, τα βουνά, βραχώδη υψώνονται προς τον ουρανό, και τα βουνά δεν είναι παρά βουνά. Σε μερικά έχουμε χτίσει πεζούλες, με τοίχους από πέτρες, για να μην την κοπανάει το χόμα τους χειμώνες. Εκεί ορθώνονται τα λιόδεντρα. Εκεί και τα αμπέλια. Εκεί βόσκουν τα πρόβατα και τα κατσίκια. Εκεί έχουν οι βοσκοί τους στάβλους τους. Εκεί μένει το τυρί μέσα στις σπηλιές του ώσπου να ωριμάσει.

Λένε πως το χωριό μας είναι το ομορφότερο απ' όλα τα χωριά. Εγώ, όμως, δε γνωρίζω κανένα άλλο χωριό, κανέναν εδώ δε γνωρίζει κάποιο άλλο χωριό, και πώς να συγκρίνεις τότε.

Τα πάντα εδώ έχουν όνομα, μονάχα εγώ δεν έχω.

Σ' ένα φανταστικό νησί κάπου στις ελληνικές θάλασσες, υπάρχει ένα μοναδικό χωριό. Το όνομά του; Όμορφο Χωριό. Είναι όντως τόσο όμορφο;

Το χωριό δε διαθέτει ηλεκτρικό ρεύμα, δεν έχει καταστήματα, πέρα από έναν φούρνο, ένα σιδεράδικο, έναν μύλο κι ένα καπηλειό. Ότι παράγει μοιράζεται από τους Πρεσβύτερους εξίσου σε κάθε οικογένεια, και οι χωριανοί ανταλλάσσουν μεταξύ τους προϊόντα και υπηρεσίες. Οι άντρες αποφασίζουν για όλα σαν ανώτερα όντα, ενώ οι γυναίκες δεν έχουν κανένα απολύτως δικαίωμα: καθήκον τους είναι να παντρευτούν όποιον τους επιβληθεί, να κάνουν παιδιά, να φροντίζουν τα χωράφια και το σπίτι.

Σ' αυτή την κλειστή κοινωνία, οτιδήποτε διαφορετικό ενοχλεί και παίρνει διαστάσεις θρύλου. Όπως το «Κορίτσι». Το «Κορίτσι» το ανακαλύπτει ο ιερέας του νησιού νεογέννητο σ' ένα καφάσι με μπανάνες, και αναλαμβάνει να το μεγαλώσει. Κι εκείνο αποδεικνύεται ξεχωριστό, έχοντας μέσα του τεράστια δίψα για ζωή, για αγάπη, για γνώση.

Αλλά παραμένει μόνο. Το χωριό δεν είναι έτοιμο να κάνει την επανάστασή του. Και το «Κορίτσι» τιμωρείται βάνουσα. Δε λυγίζει, όμως. Επανακάμπει και εκδικείται. Το όχι και τόσο Όμορφο Χωριό καίγεται όμορφα. Και το «Κορίτσι» ανοίγει τα φτερά του για νέους τόπους.

Ένα μυθιστόρημα στα ίχνη της *Ιστορίας της Θεραπεινίδας της Μάργκαρετ Άτγουντ*, ένας ύμνος στην αγάπη, στην ελευθερία, στη φύση και στις ανθρώπινες αξίες.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-3557-2

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 24065

ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ